

Møteinnkalling

Utvalg: Fellesråd
Møtested: Storvegen 11
Dato: 14.05.2025
Tid: kl 17:00

Innkalt:

Navn	Funksjon	
Ole Martin Norderhaug	leder	Tørberget
Kristine Aksøy	medlem	geistlig repr.
Anders Nyhuus	varamedlem	Trysil, vara for Gro Skaaret
Øivind Larsen	medlem	Søre Osen
Tom Richard Storbæk	medlem	Østby
Björg-Edith Enger	medlem	Ljørdalen
Toril Storsnes	medlem	Nordre Trysil
Marianne Fjelltveit	medlem	Søre Trysil
Oddmund Myhr	medlem	kommunestyrets repr.
Björg-Edith Enger	medlem	Ljørdalen

Forfall med begrunnelse meldes til kirkekontoret på tlf. 477 75 995 eller til fellesrådets leder til olemartin@trollhetta.no

Varamedlemmer møter bare når de blir innkalt.

Program:

- Orienteringer fra kirkevergen.

05. mai 2025
Ole Martin Norderhaug
leder

Saksliste:

Saksnr.	Tittel
Sak 11/25	Referatsaker
Sak 12/25	Regnskapsrapport 1. tertial 2025
Sak 13/25	Kameramontering tårn Østby kirke
Sak 14/25	Klage på avslag på innsynsbegjæring
Sak 15/25	Gudstjenesteforordning, sluttbehandling
Sak 16/25	Tilsetting av menighetspedagog
Sak 17/25	Krav fra Trysil menighetsråd vedr. arveoppgjøret etter Granheim/Flendalen, jf. brev fra advokatfirmaet Hartz & Co.
Sak 18/25	Høringsuttalelse forslag om vedtektsendringer Trysil kirke- og kulturstiftelse
Sak 19/25	Valg av leder og nestleder til Trysil kirkelige fellesråd

Sak 11/25 Referatsaker

Ref 3/25 Godkjenning protokoll møte 12.02.2025

Ref 4/25 Godkjenning protokoll møte pr. epost 21.02.2025
(protokollen ettersendes)

Sak 12/25 Regnskapsrapport 1. tertial 2025**Vedlegg:**

Regnskapsrapport 1. tertial 2025. *(rapporten ettersendes)*

Kirkevergens innstilling:

Regnskapsrapport for 1. tertial 2025 tas til orientering.

Arbeidsutvalgets innstilling:**Bakgrunn**

Det vises til vedlagte regnskapsrapport.

Vurdering

I og med vi nettopp har fått ny kirkeverge, er det ikke innarbeidet forslag til evt. budsjettjusteringer på dette tidspunktet. Kirkevergen vil derfor komme tilbake til fellesrådet på et senere tidspunkt med evt. budsjettmessige endringer.

Konklusjon

Fremlagte regnskapsrapport for 1. tertial 2025 tas til orientering.

Sak 13/25 Kameramontering i tårn Østby kirke

Vedlegg:
ingen

Kirkevergens innstilling:

Trysil kirkelige fellesråd viser til bispedømmets råd og anførsler, og har utover det ingen kommentarer, men stiller seg positiv til søknaden fra Østby grendeutvalg om å montere webkamera som omsøkt.

Kirkevergen sender søknad om dette til biskopen.

Bakgrunn

Den 6. mars 2024 mottok kirkevergen henvendelse på epost fra Østby grendeutvalg v/Hans Gunnar Østby:

*Østby grendeutvalg ønsker å få satt opp web-kamera på tårnet i Østby kirke.
Kameraet er tenkt brukt for å vise vær ,temperatur og som et overblikk over grenda.
Vi ser for oss at kameraet må vinkles slik at folk kan ferdes anonymt til og fra kirken samt på kirkegården.
Vi står selvfølgelig for kostnadene til kamera og øvrig utstyr.
Vi ser frem mot en positiv behandling av denne forespørselen.*

Kirkevergen kontaktet Hamar bispedømme for råd i epost dagen etter, og fikk svar på dette på epost den 8. mars 2024:

Jeg har ikke hatt noen saker på akkurat det, men det finnes jo enkelte steder vet jeg. Dette er noe som har flere aspekter, også personvern / etiske sider – som man må tenke over. Hva er formålet? Er det for overvåkning eller «situasjonsbilde». Før man vedtar må man avklare med seg selv om dette er innenfor Datatilsynets [veileder](#) og om man ønsker det ift. besøk på gravplass, åpen kirke, ved gravferd mv. Det er jo mulig å ha webkameraer som gjør at man ikke kan kjenne igjen enkeltpersoner også, men, men.

Så er det dette om man syns det er naturlig å ha et kamera på et kirkebygg, jeg er usikker på dette og må diskutere det internt (og med biskop) HVIS det kommer en søknad. Plasseringa av kameraet vil jo også ha noe si, dette måtte uansett være veldig diskre.

Saken ble så liggende, inntil grendeutvalget purret på saken i epost til konstituert kirkeverge i epost 27.09.2024.

Den 30.09.2024 sendte kirkevergen svar til Østby grendeutvalg v/Hans Gunnar Solvang:

Hei Hans Gunnar!

Forespørselen er sendt biskopen, og vi har fått svar. Siden har det nok beklageligvis blitt liggende hos oss.

Dette er det ikke enkle svar på, og jeg oppfatter svaret fra bispedømmet at de ikke vil konkludere noe på forhånd, før de får en søknad til behandling.

Men de peker på en del utfordringer som for eksempel:

Personvern og etiske sider, og ikke minst formål.

Er dette naturlig på et kirkebygg? Og hvor diskret vil plasseringen være?

De henviser også til Datatilsynets veileder, som tiltaket uansett må være innenfor: <https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-omrader/overvaking-og-sporing/kameraovervaking/?print=true>

Biskopen vil altså ikke ta stilling til saken på generelt grunnlag. Skal det søkes hos biskopen, antar jeg at det forutsetter tilslutning fra menighetsråd og fellesråd først. Så vil kirkevergen sende søknad til biskop når det er forankret i rådene.

Den 17.01.2025 informeres kirkevergen i epost fra grendeutvalget om at Østby menighetsråd har behandlet saken og stiller seg positive. I eposten er også vedlagt den informasjon som grendeutvalget sendte menighetsrådet ifbm. behandlingen av søknaden:

Hei

Vi viser til tlf.samtale med Tom Richard i dag vedr vår henvendelse om webkamera og værstasjon lokalisert på kirken på Østby. Menighetsrådet på Østby hadde som kjent møte i går kveld, og de ser positivt på vårt initiativ. For mer informasjon om tiltaket, se vår mail under til menighetsrådet. Vi har sjekket gjeldende retningslinjer for webkamera, se utklipp under, og det fremgår der at vår tiltenkte løsning er innenfor lovverket.

Vi håper også her på velvillig behandling av vår henvendelse.

Det gir oss muligheten til å tilby alle interesserte informasjon om ståa på Østby og faktisk synes vi, litt artig at det er mulig å tenke litt bredere rundt vår flotte kirke.

*Mvh
Østby grendeutvalg*

Tormod Rønningen

Fra: Tormod Rønningen <tormod.ronningen61@outlook.com>

Sendt: torsdag 16. januar 2025 08:53

Til: tstorba@online.no

Kopi: Yngve Westby <yngwest@outlook.com>

Emne: Webkamera og værstasjon

Hei

Vi viser til flere samtaler med tidligere menighetsråd vedr evnt installering av webkamera- og værstasjon på kirken. Vi beklager at det har tatt tid, men nå er vi der. Dette ble jo veldig aktualisert når det nye ringeanlegget inkl bredbånd ble installert. Det gir oss muligheten til kontakt med omverdenen via Østbys egne nettsider.

Vi har vært i kontakt med Anders Nyhus som igjen har vært i kontakt med bispedømmet. Det ønskes saksbehandling først i lokalt menighetsråd, deretter til fellesrådet, og så sender kirkeverge videre til biskopen for endelig behandling. Slik sett er denne henvendelsen en forespørsel om deres aksept.

Hensikten med webkamera og værstasjon er å vise østbyinger på reise, hyttefolket, utflyttere og andre interessenter ståa på Østby i nåtid. Det tror vi vil være et tilskudd til grendetrivsel, informasjon og attraktivitet.

Tanken er et webkamera mest mulig diskret plassert i tårnet som viser området ved Landsvegen. Da får vi vist informasjonen i nåtid innenfor gjeldende retningslinjer for webkamera hvor personidentifisering ikke er mulig. Det vil ikke være opptak fra kameraet, men kun visning i nåtid. Se info fra Datatilsynet med utklipp nedenfor og link til komplette retningslinjer fra Datatilsynet.

Kameraovervåking - hva er lov? | Datatilsynet

Som eksempel på samme løsning med webkamera viser vi til link med webkamera fra Mora kirke i Sverige. http://www.webbkameror.se/webbkameror/mora/mora_2.php

Selve værstasjonen tenker vi oss noe i retning av det Østby utmarkslag har. Se link. <https://www.ostby-utmarkslag.no/vaer-og-forhold/varstasjon>

Kostnader til selve utstyret og monteringen står for grendeutvalgets regning.

Vi håper på velvillig behandling av vår forespørsel og håper samtidig at det ses på som et ekstra tilskudd til kirken vår, og ikke som plunder og heft. Det er absolutt ikke meningen. Jussom litt artig om Østby nok en gang kan være først og lengst fremme i skoa.

Fra datatilsynet

Når er kameraovervåking lov?

I personvernregelverket finner man mange generelle regler for hvilke plikter en virksomhet har når den behandler personopplysninger - slik som opptak fra kamera. Disse pliktene må alle som driver kameraovervåking sette seg inn i. Denne veiledningen er ment som en utfylling til disse reglene.

[Vi har samlet alle de generelle pliktene en virksomhet har etter personvernregelverket på en egen side](#)
[/rettigheter-og-plikter/virksomhetenes-plikter/](#)

Kameraovervåking skal ikke godkjennes av Datatilsynet. Den som overvåker har selv ansvaret for å overholde alle reglene i loven **før** overvåkingen settes i gang. Nedenfor følger en oversikt over de viktigste kravene. Bruk av uekte kamerautstyr (dummyer eller lignende) og falske skilt om kameraovervåking må oppfylle de samme kravene.

Webkamera

Bruk av fastmonterte kamera for publisering av oversiktsbilder på Internett er lov hvis det ikke kan identifiseres personer på bildene. Å legge ut oversiktsbilder på nett som for eksempel viser offentlige områder vil derfor kunne være lovlig.

Det er imidlertid ofte vanskelig å trekke en klar grense for når det mulig å identifisere enkeltmennesker. Tre gode råd er derfor

1. å sikre at privatbebyggelse ikke kommer med på bildet
2. lang avstand til det som fanges opp
3. at bildekvaliteten gjør det vanskelig å se detaljer

Østby Menighetsråd har altså konkludert positivt til grendeutvalgets søknad.

Vurdering

Det er litt uklart hva som skulle være en beslutningsprosess her, men kirkevergen har lagt seg på en linje om at hhv. menighetsråd og fellesråd behandler saken først, og ved positivt vedtak, sender søknad til biskopen.

Svaret fra Hamar bispedømmet tidlig i prosessen tyder på at bispedømmet er tilbakeholden med noen generell beslutning i forkant, men vil behandle en søknad dersom den kommer.

Dersom fellesrådet også stiller seg positive, vil kirkevergen sende søknad til biskopen.

Det er viktig å vurdere de hensynene som bispedømmet har pekt på:

- personvern og etiske sider, og ikke minst formål.
- Er dette naturlig på et kirkebygg?
- Og hvor diskret vil plasseringen være?

Konklusjon

Innenfor rammene av bispedømmets og datatilsynets krav, og forutsatt diskret plassering, mener kirkevergen at fellesrådet kan stille seg positiv til grendeutvalgets søknad.

Sak 14/25 Klage på avslag på innsynsbegjæring

Vedlegg

ingen

Kirkevergens innstilling

Trysil kirkelig fellesråd tar ikke klagen om innsyn til følge, men opprettholder kirkevergens avslag i epost til Frank Willy Lie Bråten 13.01.2025.

Bakgrunn

I epost til kirkevergen 19.12.2024 ba Frank Willy Lie Bråten om innsyn i følgende saker:

Fra: Frank Willy Lie Braaten <fwlbra@online.no>

Sendt: 19. desember 2024 09:33

Til: Trysil Kirkekontor <post@trysil.kirken.no>

Emne: Innsynsbegjæring

Hei,

Jeg ønsker innsyn i følgende saker:

- KA advokaten sin vurdering ifm varsel om mobbing og trakassering.
- Fellesrådets behandling av varselingssaken.
- Fellesrådets behandling ifm avvikling av [arbeidstaker 1] sitt arbeidsforhold.
- Fellesrådets behandling ifm avvikling av [arbeidstaker 2] sitt arbeidsforhold.
- Fellesrådets behandling og vedtak på innleie av kirkeverge fra et privat firma.
- Fakturaer som er mottatt ifm innleie av kirkeverge.

mvh

Frank W. Lie Bråten

Navn på arbeidstakere er personopplysning, og derfor anonymisert (kirkevergens anm.)

Etter å ha avklart noen prinsipielle spørsmål med KAs advokat, vurderte kirkevergen å gi delvis innsyn i de etterspurte sakene i epost 23.12.2024:

Vedr. innsynsbegjæring:

Sluttrapport fra KA er underlagt taushetsplikt og er behandlet av fellesrådet i lukket møte. Det gis ikke innsyn i denne rapporten.

Fellesrådets behandling er gjort i lukket møte, men voteringer og vedtak i saken er åpen. Protokoll fra fellesrådets møte 10.12.2024 ligger vedlagt, jf. sak 48/24. Protokoll er godkjent av fellesrådets leder.

Personalsaker gis det ikke innsyn i.

Fellesrådet har ikke behandlet eller gjort vedtak på innleie av kirkeverge. Fellesrådet har kun gjort vedtak om konstituering av kirkeverge, og ikke hvilke avtaleformer som skal gjelde, jf. sak 11/23:

Sak 11/23 Konstituering av Kirkeverge

Vedtak:

Marianne Fjelltveit konstitueres som kirkeverge. Ole Martin Norderhaug fungerer som fellesrådsleder så lenge leder er konstituert kirkeverge.

Forholdet vedr. fullmakt til å inngå avtale på dette grunnlaget er omtalt i fellesrådets vedtak i sak 48/24.

Fakturaer for innleie av kirkeverge fra konsultentselskapet QuiBono AS fra 2023 er vedlagt. (NB! Kirkevergen er inhabil i å foreta vurdering om innsyn i disse fakturaene. Denne er derfor foretatt av fellesrådets leder.)

I epost 10.01.2025 anmodet Lie Bråten om ny vurdering av de sakene han ikke hadde fått innsyn i. I mellomtiden hadde kirkevergen fått en annen innsynsbegjæring på sluttrapporten fra KA. Etter noen oppklaringer i den anledning, fant kirkevergen å kunne gi et *delvis innsyn i dette dokumentet, hvor alle personopplysninger var sladdet*. Samtidig opprettholdt kirkevergen avslaget om innsyn i *fellesrådets behandling av sak 48/24, utover hva som fremgår av den protokollen som allerede var oversendt, samt de to personalsakene*. Dette ble meddelt i epost 13.01.2025:

Det vises til din begjæring om innsyn i følgende saker 19.12.2024:

- KA advokaten sin vurdering ifm varsel om mobbing og trakassering.
- Fellesrådets behandling av varselingssaken.
- Fellesrådets behandling ifm avvikling av [arbeidstaker 1] sitt arbeidsforhold.
- Fellesrådets behandling ifm avvikling av [arbeidstaker 2] sitt arbeidsforhold.
- Fellesrådets behandling og vedtak på innleie av kirkeverge fra et privat firma.
- Fakturaer som er mottatt ifm innleie av kirkeverge.

Svar på begjæringen, med innsyn i følgende ble gitt 23.12.2024:

- Protokoll fra fellesrådets møte 10.12.2024, som viser vedtaket.
- Faktura fra firmaet QuiBono AS for innleie av kirkeverge.
- Vedtak i sak 11/23 om konstituering av kirkeverge.

Videre:

- KA-advokatens vurdering ifm varsel om mobbing og trakassering (dvs. «Sluttrapport i varslings sak for Trysil kirkelige fellesråd») ble avslått av kirkevergen. Dette på bakgrunn av fellesrådets behandlingsmåte av dokumentet (vedtak om lukking av møtet).
- Behandlingen av sak 48/24 («varslings saken») i fellesrådet er gjort i lukket møte. Innsyn i behandlingen ble avslått av kirkevergen på bakgrunn av fellesrådets behandlingsmåte (vedtak om lukking av møtet).
- Innsyn i to personalsaker («avvikling av arbeidsforhold») ble avslått, da dette er personalsaker.
- Vedr. innleie av kirkeverge har ikke fellesrådet gjort noen behandling. Fellesrådet har i dette tilfellet kun gjort vedtak om konstituering, og ikke om engasjementsformen. Spørsmålet om fellesrådsleders fullmakter i dette tilfellet er drøftet og behandlet av fellesrådet, jf. sak 48/24.

Iht. «Delegasjonsreglement for Trysil kirkelige fellesråd» fatter fellesrådet vedtak i påklagede administrative vedtak.

I møte 9.1.2025 har fellesrådet i sak 7/25 fattet følgende vedtak ifbm. en annen klagebehandling av innsyn i «Sluttrapport i varslings sak for Trysil kirkelige fellesråd»:

Det gis begrenset innsyn i sluttrapporten. Innsynet begrenses strengt til opplysninger som ikke på noen måte kan henføres til personer.

Klager informeres om regelverket (kirkeordningen § 42) og at klageinstans er bispedømmerrådet.

Innsynsversjonen av sluttrapporten offentliggjøres samtidig på egne nettsider.

På bakgrunn av fellesrådets vedtak, oversendes en begrenset utgave av sluttrapporten, hvor taushetsbelagt informasjon, dvs. informasjon som kan henføres til enkeltpersoner er sladdet. Det er et antall sider hvor hele siden er sladdet av denne grunn. Disse sidene er tatt helt vekk. Det fremgår av pagineringen hvilke sider som er tatt ut.

Fra 2021, da trossamfunnsloven trådte i kraft, gis de rettslige rammene for saksbehandling i kirkelige organer i Forskrift om kirkeordning for Den norske kirke («Kirkeordningen») § 42, Saksbehandlingsregler for kirkelige organer og forholdet mellom kirkeordningen og annet kirkelig regelverk, jf. 1. og 2. ledd:

Forvaltningsloven, offentleglova og regler om offentlige organer i arkivlova gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer. For saker om ansettelse, oppsigelse eller andre personalsaker kommer likevel bare forvaltningsloven kapittel II og III til anvendelse.

Vedtak i et kirkelig organ kan ikke påklages med mindre annet er særskilt bestemt. Vedtak etter offentleglova som er truffet av menighetsrådet eller kirkelig fellesråd, kan påklages til bispedømmerrådet. Vedtak etter offentleglova som er truffet av bispedømmerrådet, kan påklages til Kirkerådet. Vedtak etter offentleglova som er truffet av Kirkerådet, kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd.

Fellesrådets vedtak kan påklages til bispedømmerrådet.

Kirkevergen opprettholder avslag på:

- innsyn i fellesrådets behandling av sak 48/24, utover hva som fremgår av protokoll som allerede er oversendt.
- innsyn i to personalsaker («avvikling av arbeidsforhold»).

Påklaget avslag på innsyn i disse forholdene oversendes fellesrådet for behandling her, jf. «Delegasjonsreglement for Trysil kirkelige fellesråd».

Neste møte i fellesrådet er berammet 11.3.2025, jf. sak 4/25 Møteplan.

Vurdering

Kirkevergen har etter klage gitt innsyn i de fleste av dokumentene som det er bedt om. Samtidig har kirkevergen opprettholdt avslag på noen av opplysningene/dokumentene.

Klagen skal derfor oversendes fellesrådet for behandling, jf. "Delegasjonsreglement for Trysil kirkelig fellesråd."

Det er bedt om innsyn i fellesrådets behandling av varslingssaken. Dette er sak 48/24, som ble behandlet i lukket møte. Protokollen herfra er åpen, og det er allerede gitt innsyn i denne. Siden den øvrige behandlingen av saken foregikk som lukket sak, er det ikke grunnlag for å gi innsyn i saken utover dette. I tillegg til møteprotokollen, er det gitt innsyn i deler av sluttrapporten fra KA.

Det er bedt om innsyn i "*Fellesrådets behandling ifm avvikling av [arbeidstaker] sitt arbeidsforhold.*" i to tilfeller. Dette er forhold som uansett er taushetsbelagt som personalsaker, og det gis ikke innsyn i dette.

Konklusjon

De opplysninger/dokumenter hvor avslag av innsyn er opprettholdt, er etter kirkevergens vurdering underlagt taushetsplikt. jf. fvl. § 13. Innsyn i disse opplysningene/dokumentene kan ikke gis.

Sak 15/25 Gudstjenesteforordning, sluttbehandling

Saken er til behandling i menighetsrådene, og ettersendes når den er ferdig der.

Vedlegg

Kirkevergens innstilling

Bakgrunn

Konklusjon

Sak 16/25 Tilsetting av menighetspedagog

Vedlegg

Protokoll fra innstillingsutvalgets møte.

Innstilling fra innstillingsutvalget

Søker Stine Løvåsen tilbys stillingen som menighetspedagog i 50% stilling.

Bakgrunn

Se mottatt søknad på stilling som menighetspedagog. Det er kun denne søkeren til stillingen. Vedkommende søker var innstilt som nr. 3 forrige gang stillingen var utlyst (2024)

Etter delegasjonsreglementet skal fellesrådets arbeidsutvalg utnevne innstillingsutvalg. Dette ble gjort pr. epost i sak 07/24 i arbeidsutvalget 03.04.2025.

Her ble følgende utnevnt som innstillingsutvalg:

Kristine Aksey (geistlig representant, kirkefaglig)
Toril Storsnes (assisterende kirkeverge, personalansvar)
Else-Jorunn Fuglaamoen (tillitsvalgt)

Innstillingsutvalget gjennomførte intervju og møte 24.04.2025, med følgende konklusjon:

Et enstemmig intervjuutvalg/innstillingsutvalg [...] innstiller søker Stine Løvåsen til jobben som menighetspedagog.

Vurdering

Jf. protokoll fra innstillingsutvalget.

Konklusjon

Jf. protokoll fra innstillingsutvalget.

Sak 17/25 Krav fra Trysil menighetsråd vedr. arveoppgjøret etter Granheim/Flendalen, jf. brev fra advokatfirmaet Hartz & Co.

Vedlegg:

- Hendelsesforløp håndtering av mottak arv Granheim/Flendalen og opprettelse stiftelsen Trysil kirke- og kulturstiftelse Trysil kirkelige fellesråd per 2024-12-15 Oppdatert med nye hendelser etter 2022 per 2025-02-20.
- Samlet dokumentpakke: <https://github.com/anyhuus/stiftelsen/wiki>
- Notatet "Stiftelser", Anders Nyhuus, 28. mars 2025
- Notatet "Kirkefond", Anders Nyhuus, 17. mars 2025

Fellesrådsleders innstilling:

1. På bakgrunn av henvendelsene fra Trysil menighetsråd v/advokatfirmaet Hartz, finner fellesrådet at alle spørsmål i saken er besvart og dokumentert, dels gjennom korrespondansen som har vært, og i siste instans i saksutredningen her.
2. Bundet fond "Flendalen/Granheim kirkefond" (jf. regnskap) tilføres ikke midler fra drift eller disposisjonsfond. Fondet forvaltes ikke særskilt med krav om forrentning og avkastning, men er en ren regnskapsmessig balansekonto.
3. Stiftelsen ble opprettet på et lovlig grunnlag, jf. brev fra Lotteri- og stiftelsestilsynet *Vedtak om nyregistrering av stiftelse - TRYSIL KIRKE- OG KULTURSTIFTELSE*, org.nr. 926 278 622, datert 22.12.2020.

4. Trysil kirkelige fellesråd avviser at det kan foreligge ugyldighet i opprettelsen av stiftelsen. Det foreligger ikke grunnlag for oppløsning av stiftelsen eller grunnlag for tilbakeføring av midler fra stiftelsen til oppretter.
5. Midlene fra arven ble disponert av rett organ, dvs. Trysil kirkelige fellesråd, jf. kirkeordningen § 17, skifteattest fra Sør-Østerdal tingrett 16.07.2019 og avklaring fra testamentsfullbyrder i epost 13.02.2020.
6. Midlene fra arven ble disponert innenfor testamentets bestemmelser, og etter de opplysninger som forelå, jf. epost fra testamentsfullbyrder 13.02.2020.
7. Prosessen med mottak av arven, kjøp av Storvegen 11, disponering av arven og opprettelse av stiftelsen har vært i tråd med fellesrådets mandat, og har involvert både Trysil menighetsråds representant i fellesrådet og sognepresten. Det har ikke på noe punkt fremkommet motforestillinger i denne prosessen. Alle vedtak i fellesrådet har vært enstemmige.
8. Fellesrådet finner ikke grunn for ytterligere vedtak knyttet til disponeringen av arven eller opprettelsen av stiftelsen.
9. Forøvrig tas saken til orientering, og anses endelig avsluttet med dette.

Arbeidsutvalgets innstilling:

Bakgrunn

Trysil kirkelige fellesråd v/leder mottok brev datert 28.11.2024 fra Advokatfirmaet Hartz & Co v/Pål Granberg på vegne av Trysil Menighetsråd, med en rekke påstander og krav om bl.a. tilbakeføring av arv til Trysil kirke og skriftlig redegjørelse og innsyn i dokumentasjon.

På bakgrunn av dette brevet fikk fellesrådets leder fullmakt til å håndtere saken i vedtak i lukket sak 51/24 i møte i Trysil kirkelige fellesråd 10.12.2024:

Fellesrådets leder får fullmakt til å håndtere den fremlagte saken, herunder til også å innhente den nødvendige juridiske og evt. annen bistand han finner at saken krever. Saken er underlagt taushetsplikt etter forvaltningsloven §13 om forhold av forretningsmessig art.

Nærværende saksutredning tar sikte på å gi fellesrådet orientering om:

- Dokumentasjonen knyttet til kjøp av Storvegen 11, disponering av arv fra Granheim/Flendalen og opprettelse av Trysil kirke- og kulturstiftelse
- Korrespondansen med Trysil Menighetsråd
- Oppfølging av vedtaket i sak 51/24 (fullmakt til fellesrådets leder).

All historisk dokumentasjon, korrespondanse og møtedokumenter i saken fra 2019 til 2025 ble gjort tilgjengelig digitalt for fellesrådet i epost fra kirkevergen 08.04.2025:

*Til fellesrådets medlemmer,
(kopi til menighetsrådsledere).*

I fellesrådets sak 51/24 i møte 10.12.2024, gjorde fellesrådet følgende vedtak:

Fellesrådets leder får fullmakt til å håndtere den fremlagte saken, herunder til også å innhente den nødvendige juridiske og evt. annen bistand han finner at saken krever. Saken er underlagt taushetsplikt etter forvaltningsloven §13 om forhold av forretningsmessig art.

Saken var lukket da, men handlet om å gi fellesrådets leder fullmakt til å håndtere henvendelse fra advokat Hartz på vegne av Trysil Menighetsråd til Trysil kirkelige fellesråd datert 28.11.2024. Henvendelsen hadde tittelen «Sak vedrørende arveoppgjøret etter Svein Olav Granheim og Ruth Margrethe Flendalen – Krav fra Trysil sokn v/Trysil menighetsråd»

I sakens anledning er all dokumentasjon og korrespondanse samlet sammen, og som skal legges frem for fellesrådet som egen sak i kommende fellesrådsmøte. Dato er ikke helt fastsatt for dette møtet, men det antydes uke 19 (første hele uken i mai). Det vil komme egen innkalling til dette møtet.

Dokumentasjonsmengden er omfattende, og kan være krevende å få oversikt over. Derfor har kirkevergen lagt alt på et eget nettsted, hvor man kan laste ned alt, eller lese det meste på nettsiden.

Nettsiden ligger her: <https://github.com/anyhuus/stiftelsen/wiki>

Det er to typer lenker: til filer (dokumenter) som lastes ned, og til andre sider, enten på samme nettsted, eller til for eksempel lovdata.

Klikker man på et dokument skal det lastes ned til pc'en slik at det kan leses der. Det vises ikke direkte i nettleseren, men lastes ned.

Bruk «vis forrige side»-pilen som finnes i alle nettlesere til komme tilbake til første siden. (Eller velg «Home» i kolonnen «Pages» til høyre)

(Meld gjerne fra om det er noe teknisk som ikke fungerer.)

Til fellesrådsmøtet vil det bli skrevet en egen saksutredning, men siden omfanget på underlaget er såpass stort, ønsker fellesrådets leder å gjøre dette tilgjengelig for alle så fort som mulig.

NB! Ingen opplysninger i dette anses underlagt taushetsplikt nå. Det er sladdet noen opplysninger i ett dokument (testamente), men det handler om personnumre og andre personopplysninger som ikke vedkommer vår sak uansett.

Kirkevergen henviser til den oversendte dokumentasjonen i saken for en fullstendig gjennomgang av hendelsesforløp og dokumentasjon i saken. Det gis likevel en kort oppsummering her:

I møte den 11.06.2019 ble fellesrådet første gang orientert om at Trysil kirke var tilgodesett i testamentet. Trysil Menighetsråd ble orientert om det samme i sitt møte samme dag. Skifteattest ble utstedt av Sør-Østerdal tingrett den 14.07.2019, hvor hhv. Trysil kirkelige fellesråd og Filadelfiamenigheten oppnevnes som arvinger, og disse overtar boet etter arvelater til privat skifte. Utover høsten 2019 gjøres boet opp mellom arvingene (salg av bolig, auksjon av løsøre, dekning av kostnader osv.). Kirkevergen forestår dette på Trysil kirkelige fellesråds vegne.

I slutten av januar 2020, mottar fellesrådets leder og nestleder spørsmål fra en representant fra Misjonsmenigheten om interesse for kjøp av Storvegen 11 (Misjonshuset). Denne henvendelsen medfører et internt møte 06.02.2020 mellom fellesrådets leder Marianne Fjelltveit, fellesrådets nestleder Ole Martin Norderhaug, leder i Trysil menighetsråd Håvard Lepperød, sogneprest Veronika Johnsen og kirkeverge Marion Olsen. Møtets hensikt var å informere kirkevergen, Trysil menighetsråds leder og sogneprest om hva som ble presentert fra Misjonsmenigheten, og drøfte hva som kan være aktuelt for kirken i denne sammenhengen. Leder i Trysil menighetsråd var særskilt invitert til møtet med begrunnelsen at Misjonshuset lå i hans sokn.

På denne bakgrunnen sendte kirkevergen noen dager senere, dvs. 13.02.2020, en epost til testamentsfullbyrder Per Martin Borg, hvor hun redegjør for tilbudet om kjøp av Misjonshuset, hvilke muligheter og behov et kjøp kan dekke, og om det faller utenfor intensjonen i testamentet fra Flendalen/Granheim å bruke midler fra arven til erverv av Misjonshuset. Henvendelsen er åpenbart på bakgrunn av diskusjonen i det interne møtet uken før:

Hei Per Martin,

Takk for god samarbeid i forbindelse med arveoppgjør.

Det er mye penger som skal forvaltes, og siden det er mer spesifisering til hva pengene skal brukes til kirken enn til Filadelfia, har vi allerede nå behov for advokat hjelp.

Trysil kirkelige fellesråd har fått tilbud om å kjøpe Misjonshuset i Trysil sentrum. Dette bygget leier vi i dag til for eksempel «Middag på tvers», ett diakonalt tiltak til alle av Trysils innbyggere. For å kunne opprettholde dette tilbudet, trengs dette bygget. Det vil også åpner for mer trosopplæringstiltak, som for eksempel småbarnsang og konfirmantundervisning. Det er også tenkt å kunne engasjerer seg mer i integreringsarbeid, og det vil også være mulig å leie salen (for en rimelig penge), til minnesamvær eller andre aktiviteter, som for eksempel bursdagsfeiring.

Så er spørsmål, faller det utenfor det som er intensjonen i testamentet?

Vi mener det er en unik mulighet for kirken å skape en arena for aktivitet for Trysils innbyggere.

*Med vennlig hilsen
Marion Olsen
kirkeverge*

Testamentsfullbyrderen Per Martin Borg svarer bekreftende på dette i epost samme dag:

Hei,

Og takk i like måte!

Testamentsbestemmelsen lyder som følger:

«Trysil Kirke skal overta 1/2 og som skal øremerkes påkostning av kirkebygget eller kjøp av nødvendig utstyr til kirken, som orgel eller annet som er nødvendig til de kirkelige aktiviteter»

Jeg vurderer testamentsbestemmelsen slik at arven er ment å bidra til påkostninger/innkjøp av bygg/utstyr. Altså bidrag til håndfaste verdier. Videre er bestemmelsen negativt avgrenset mot ordinære driftsutgifter (lønn til ansatte m.v.). Altså ville det ikke vært i samsvar med testamentet å benytte arvemidlene til å bekoste f.eks. nyansettelser.

Misjonshuset vil være en fast og varig verdi. Så lenge bruken av huset skal bidra til kirkelige aktiviteter i tråd med testamentets forutsetning, så mener jeg anvendelsen av midlene er godt

i samsvar med testamentets forutsetninger. Det er også et poeng at bruken av midlene kommer kirkesamfunnet i Trysil til gode – noe som synes å ha vært viktig for avdøde når testamentets punkt 4 a) og b) leses i sammenheng.

Jeg mener derfor en slik anvendelse av arven faller innenfor intensjonen i testamentet.

*Vennlig hilsen
Per Martin Borg*

Denne avklaringen formidles til arbeidsgruppen, og sogneprest Veronika Johnsens avsluttende bemerkning i epost samme dag ser ut for å bekrefte at denne muligheten faktisk var diskutert i arbeidsgruppen, og er glad for avklaringen:

*Det var positivt
Da harmonerer vår eksegese av teksten!
Veronika*

Etter eget utsagn ville leder i Trysil menighetsråd, Håvard Lepperød, orientere sitt menighetsråd om utviklingen i saken den 04.03.2020.

Fellesrådet ble orientert i lukket møte 17.03.2020 i sak 11/20 om kjøp av Misjonshuset, begrunnelsen for et slik kjøp, hvilke muligheter det ville utløse, mulige modeller for eierskap og ikke minst skisser til finansiering. Fellesrådet vedtok å opprette en arbeidsgruppe med fullmakt til å jobbe videre med saken. Arbeidsgruppen bestod av leder i Trysil menighetsråd Håvard Lepperød som leder av arbeidsgruppen, kirkeverge Marion Olsen og fellesrådets leder Marianne Fjelltveit.

Arbeidsgruppen la frem sitt resultat til behandling i fellesrådets møte 16.06.2020 i sak 15/20. Her anbefalte arbeidsgruppen stiftelse som organisasjonsform til det formålet som man så for seg at Storvegen 11 skulle fylle, og at stiftelsen opprettes basert på testamentarisk gave til Trysil kirke. Et fulltallig og enstemmig fellesråd vedtok i dette møtet å:

- kjøpe Storvegen 11 (Misjonshuset)
- opprette en stiftelse for å erverve Storvegen 11 (Misjonshuset)
- stille 1 million av arven fra Flendalen/Granheim til rådighet for stiftelsen som egenkapital til kjøp av huset
- opprette et ad-hoc-utvalg bestående av fellesrådets leder Marianne Fjelltveit, Trysil menighetsråds leder Håvard Lepperød, sogneprest Veronika Johnsen og kirkeverge Marion Olsen, for å utarbeide forslag til stiftelsesdokumenter.

(Ad-hoc-gruppen blir etterhvert også interimsstyre for stiftelsen.)

Fellesrådet vedtar opprettelsen av stiftelsen i møte 13.10.2020 i sak 25/20 (enstemmig), og utnevner gjennom det også stiftelsens styre.

Krav fra Trysil menighetsråd

Trysil menighetsråd opprettet et arbeidsutvalg i møte 23.10.2023 for "videre arbeid med blant annet sak 45/23: *Arv etter Svein Olav Granheim og Margrethe Flendalen 2019*". Utvalget bestod av Knut Magne Rønningen, Else Jorunn Fuglaamoen, Brynhild Lysfoss Håvard Lepperød og Veronika Johnsen Lepperød.

Utvalget sendte brev til Trysil kirkelige fellesråd datert 22.11.2023, med en rekke påstander og krav om skriftlig redegjørelse av følgende:

- saksgang og håndtering
- hvorfor pengene er direkte overført Trysil kirkelige fellesråd
- vedtakene gjort i fellesrådet
- forvaltning og videre bruk av pengene

Brevet er signert Veronika Johnsen Lepperød på vegne av arbeidsutvalget.

Trysil kirkelige fellesråd v/leder svarte i brev til leder av Trysil menighetsråd datert 30.01.2024, som svarte ut disse punktene, og avsluttet med å se frem til et godt samarbeide med Trysil Menighetsråd fremover.

Trysil Menighetsråd svarte i nytt brev datert 24.04.2024, og informerte her om at de ønsket å "*jobbe videre med saken*". Det ble her henvist til fellesrådets vedtak om tilskudd til stiftelsen, og menighetsrådet ba om innsyn i alle vedtak som omhandler disse gavene, og et møte med fellesrådets leder. Det ble i tillegg signalisert en ønskeliste over utbedringer i kirken. Brevet ble avsluttet med et godt ønske om videre samarbeid, og signert Veronika J. Lepperød.

Svar fra fellesrådets leder, datert 03.06.2024, oversender den etterlyste dokumentasjonen, og forslag om et møte for å komme videre med planene som menighetsrådet har for anvendelse av arven.

Den 12.06.2024 avholdt arbeidsutvalget i Trysil Menighetsråd møte. En lengre møteprotokoll med en rekke påstander og anklager rettet mot fellesrådet og enkeltpersoner konkluderer med at Trysil menighetsråd stiller noen foreløpige krav om tilbakebetaling, godskriving av avkastning, kontoutskrift osv. og saksbehandlingskrav om at all bruk av arvemidlene skal godkjennes av Trysil menighetsråd.

I eget internt notat er feil om fakta og misforståelser kommentert og imøtegått av tidligere leder av fellesrådet Marianne Fjelltveit og kirkeverge Marion Olsen. Notatet er ikke del av korrespondansen mellom menighetsrådet og fellesrådet, men vedlagt dokumentasjonen i denne saken.

Trysil menighetsråd har søkt juridisk bistand, og fellesrådet v/leder mottok brev fra advokatfirmaet Hartz v/advokat Pål Granberg på vegne av Trysil menighetsråd datert 28.11.2024. I brevet fremsettes en rekke krav og frist for å svare på brevet. Avslutningsvis bemerkes det at Trysil menighetsråd er innstilt på å samarbeide om dette slik at saken forhåpentligvis kan løses i minnelighet, men dette forutsetter at de får svar på sine henvendelser og at saken blir håndtert raskt.

På bakgrunn av dette brevet, ber fellesrådets leder om fellesrådets fullmakt til å håndtere saken videre, jf. sak 51/24 omtalt innledningsvis.

Fellesrådets leder henvendte seg til KA med råd om juridisk bistand, og på råd herfra ble advokatfirmaet Hjort, Oslo, engasjert for slik bistand.

Hjort besvarte brevet fra Hartz den 15.01.2025, og etter en gjennomgang av fellesrådets syn på kravene som ble fremsatt i brev av 28.11.2024, konkluderer Hjort med:

Overordnet er fellesrådets syn at forvaltningen av de arvede midlene etter Granheim og Flendalen er foretatt i tråd med testamentets føringer og at opprettelsen av Trysil kirke- og

kulturstiftelse («stiftelsen») og anskaffelse av Storvegen 11 foregikk i tråd med fellesrådets alminnelige saksbehandlingsrutiner. I alle tilfeller er de midler som er overført til stiftelsen ikke lenger under fellesrådets rådighet. Fellesrådet kan derfor ikke se at det er grunnlag for å foreta den tilbakeføring av midler Trysil menighetsråd («menighetsrådet») krever.

og videre oppsummeres:

Menighetsrådet har i brevet 28. november 2024 punkt 3.2 fremsatt krav om opplysninger og innsyn i en rekke dokumenter i saken. De spørsmålene som er stilt, er besvart i redegjørelsen i punkt 2 ovenfor. Fellesrådets leder har da også tidligere tilbudt seg å redegjøre for saken i menighetsrådet. Når det gjelder innsyn i dokumenter, er menighetsrådet allerede gitt innsyn i årsberetninger, årsregnskap og møtebøker fra de relevante møtene i fellesrådet. Samlet sett er derfor menighetsrådet gitt grundig innsyn i og oversikt over saken.

I lys av at saksbehandlingen har foregått på alminnelig vis, at arven er benyttet i tråd med testamentets intensjoner, og at fellesrådet ikke lenger har rådighet over midlene som er gitt stiftelsen, kan ikke fellesrådet se at det er at grunnlag for å foreta den tilbakeføring av midler som menighetsrådet krever. Fellesrådet kan derfor ikke se at noen ytterligere korrespondanse vil være formålstjenlig eller bringe saken noe videre. Fra fellesrådets side anses derfor saken som avsluttet.

Svaret fra advokat Hjort til Trysil menighetsråd v/advokat Hartz resulterte i ytterligere et brev fra advokat Hartz datert 17.02.2025, hvor kravene opprettholdes, og at menighetsrådet vil "varsle styret i stiftelsen direkte om saken" og "kontakte stiftelsestilsynet om nødvendig".

Fellesrådets leder svarer på dette brevet i epost 03.03.2025:

Jeg viser til deres brev av 17. februar til adv. Kristian Brandt hos Adv. Hjort AS.

Etter drøfting med leder i Trysil menighetsråd, Else Jorunn Fuglaamoen, har vi i fellesskap kommet fram til at vi nå ønsker å drøfte saken i en mindre gruppe for bl.a. søke å finne fram til et felles kunnskapsgrunnlag og drøfte hvordan denne saken best kan håndteres framover. Siden en av deltagerne er på jobbreise i utlandet, kan det første møte først finne sted medio mars. Siden det også vil være naturlig med et møte med styret i stiftelsen, må vi regne med at det går ca. en måned før de nødvendige møtene er gjennomført. Mens dette pågår har jeg derfor bedt vår advokat hos Hjort om å innstille all behandling av saken. De dokumenter det kreves innsyn i vil i denne omgang bli formidlet direkte til Fuglaamoen.

Jeg beklager sen tilbakemelding på deres brev, men Trysil kirkekontor har for tida en redusert bemanning med konstituert kirkeverge i ca. 50%. Ny kirkeverge ventes å tiltre medio mai. På grunn av en alvorlig ulykke i nær familie er også kontormedarbeideren sykemeldt. Jeg ber derfor om forståelse for at vi derfor må prioritere de daglige oppgavene først.

Parallelt med dette fikk konstituert kirkeverge i oppdrag av fellesrådets leder å gjøre en vurdering av spørsmålet om oppløsning av stiftelsen og også en vurdering av bruk av begrepet kirkefond. Disse notatene er vedlagt saken.

Det ble avholdt møte med Trysil menighetsråd den 17.03.2025 for å gå gjennom hendelsesforløpet i saken. Tilstede i møtet var Håvard Lepperød, Gro Skaaret og Else Jorunn Fuglaamoen fra Trysil menighetsråd, Ole Martin Norderhaug og Marianne Fjelltveit fra fellesrådet, og konstituert

kirkeverge Anders Nyhuus. Sistnevnte kun for å redegjøre for spørsmålet rundt kirkefond og avkastning.

I møtet blir det bl.a. fremsatt krav om oppløsning av stiftelsen, og påstander om at Trysil menighetsråd ikke var tilstrekkelig informert om etableringen av stiftelsen og bruk av arven, og at dette har aldri vært noen sak til behandling i Trysil menighetsråd.

Det var meningen å avholde ytterligere et møte for å gå gjennom forholdet til stiftelsen og lovgivningen knyttet til denne, men dette møtet er så langt ikke avholdt.

Trysil menighetsråd har imidlertid valgt å ta sine synspunkter i saken til pressen. Den 27.3.2025 er dette publisert. Fellesrådets leder og konstituert kirkeverge imøtegikk med saksopplysninger samme dag i samme avis.

Kostnader

I tillegg til egen tid som har medgått til saken, i første rekke konstituert kirkeverge, fellesrådets leder og tidligere fellesrådsleder, har det så lang påløpt kr. 164.314,- ekskl. mva i advokathonorar i saken (hvorav 41.354,- påløp i desember 2024).

Vurdering

Rolleavklaring

I korrespondansen fra Trysil Menighetsråd, kan det se ut for at det foreligger misforståelser hva angår rolle og rolleforståelse knyttet til menighetsråd og fellesråd, og at disse misforståelsene er grunnlag for en del av resonnementene og kravene som Trysil Menighetsråd retter mot fellesrådet. Dette til tross for at menighetsrådet har søkt juridisk bistand.

Rollen til et menighetsråd er gitt i kirkeordningen § 12:

§ 12.Menighetsrådets oppgaver

Menighetsrådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet, særlig at Guds ord kan bli rikelig forkynt, syke og døende betjent med det, dømte gis trosopplæring, barn og unge samlet om gode formål og legemlig og åndelig nød avhjulpet.

Menighetsrådet har ansvar for at kirkelig undervisning, kirkemusikk og diakoni innarbeides og utvikles i soknet.

Menighetsrådet avgjør om det skal tas opp offer eller foretas innsamling i kirken og forvalter de midler som blir samlet inn, bevilget eller gitt som gave til kristelig virksomhet i soknet, med mindre annet er fastsatt. Avgjørelse om opprettelse av stillinger skal godkjennes av kirkelig fellesråd.

Menighetsrådet medvirker ved tilsetting i kirkelige stillinger etter de regler som gjelder til enhver tid.

Menighetsrådet innbyr minst en gang i året de tilsatte i soknet til å ta del i rådets drøftinger om menighetsforholdene og de oppgaver som foreligger.

Menighetsrådet forbereder og gir innstilling til avgjørelse i alle saker som legges frem for menighetsmøtet, jf. § 13, eller som menighetsmøtet selv tar opp.

Menighetsrådet gir hvert år menighetsmøtet en orientering om det kristelige arbeidet i soknet.

Menighetsrådet skaffer til veie de opplysninger og gir de uttalelser som kirkelig myndighet ber om.

Tilsvarende gis fellesrådets ansvar og oppgaver i kirkeordningen § 17:

§ 17. Kirkelig fellesråds oppgaver

Kirkelig fellesråd skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen.

Kirkelig fellesråd er ansvarlig for

- a. bygging, drift og vedlikehold av kirker,*
- b anlegg, drift og forvaltning av gravplasser,*
- c. opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett,*
- d. anskaffelse og drift av kirkekontor,*
- e. administrativ hjelp for prostens når kirkens virksomhet nasjonalt yter tilskudd til det,*
- f. anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring.*

Kirkelig fellesråd foretar tilsetting av og har arbeidsgiveransvaret for alle tilsatte som lønnes over fellesrådets budsjett. Før tilsetting og fastsetting av instruks skal vedkommende menighetsråd gis anledning til å uttale seg. Kirkelig fellesråd kan bemyndige menighetsråd til å utøve tilsettingsmyndighet og andre arbeidsgiverfunksjoner for stilling hvor dette ellers ville ligge til fellesrådet. Kirkelig fellesråd kan også tildele utvalg som nevnt i § 41 første ledd myndighet til å foreta tilsetting og treffe avgjørelser i saker som gjelder forholdet mellom soknene eller soknet som arbeidsgiver og de tilsatte.

Kirkelig fellesråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, tilskudd til kirkelig virksomhet fra kommunen eller kirkens virksomhet nasjonalt og midler menighetsråd stiller til fellesrådets disposisjon for å løse oppgaver i soknene.

Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd.

Kirkeordningen § 19 tredje ledd første punktum sier hvem som eier en kirke:

Kirkene er soknets eiendom, med mindre annet følger av særskilt rettsgrunnlag.

Og kirkeordningen § 20 første ledd sier hvem som forvalter kirkene:

Forvaltningen av kirkene hører under kirkelig fellesråd, med mindre annet er bestemt av departementet før kirkeordningens ikrafttredelse eller deretter av Kirkerådet.

Disse bestemmelsene er grunnlaget for at Sør-Østerdal tingrett i skifteattesten til arven fra Flendalen/Granheim, slår fast at det er Trysil kirkelige fellesråd som er arving til midler testamentert til Trysil kirke.

Det er ikke grunnlag for det likhetstegn som synes å settes av Trysil menighetsråd mellom Trysil kirke, Trysil sokn og Trysil menighetsråd, dvs. å si at Trysil menighetsråd er eier av kirken eller evt. av arvemidler som testamenteres kirken, slik det hevdes. Arven er tilskrevet Trysil kirke, og både kirkebygget og arven forvaltes av fellesrådet på soknets vegne.

Rettssubjekt

Den grunnleggende enheten i Den norske kirken er soknet. Soknet som rettssubjekt, eller juridisk person, er representert av to organer: menighetsrådet og fellesrådet. Rådene er dermed begge organer som representerer samme juridiske person, men med forskjellige roller og ansvarsområder (gitt av kirkeordningen §§ 12 og 17).

I korrespondansen fra Trysil menighetsråd kan det se ut som at det råder en oppfatning om at menighetsrådet har grunnlag for et økonomisk krav mot fellesrådet.

Dette er meningsløst, all den stund det her er snakk om ett og samme rettssubjekt: Trysil sokn. To organer som begge representerer soknet, med en rolle- og ansvarsfordeling gitt av kirkeordningen, kan ikke fremme økonomiske eller rettslige krav overfor hverandre. Trysil menighetsråd og Trysil kirkelige fellesråd henter begge sin rettsevne fra soknet de representerer, dvs. Trysil sokn.

Det er ikke grunnlag for påstander om at fellesrådet har fratatt menighetsrådet midler gjennom disponering av arven, eller at disse midlene ligger som en fordring på fellesrådet fra menighetsrådet.

Beslutningsprosessen og Trysil menighetsråds deltakelse

Trysil menighetsråd og fellesrådet ble begge informert om en arv til Trysil kirke i juni 2019.

Da fellesrådets leder i januar 2020 fikk henvendelsen fra Misjonskirken om kjøp av Misjonshuset, ble Trysil menighetsråds representant og sognepresten involvert med en gang i en arbeidsgruppe for å vurdere mulighetene for kjøp. Spørsmålet om å bruke arven til dette kjøpet ble også tidlig vurdert av denne arbeidsgruppen, og sognepresten bejaet sågar avklaringen fra testamentsfullbyrderen om at det var innenfor testamentets betingelse å bruke arven til kjøpet.

Arbeidsgruppen må selvsagt i utgangspunktet ha vært usikker på om testamentets kriterier tillater slik bruk, og henvendte seg til testamentsfullbyrderen om dette. En slik henvendelse ville ellers ikke vært nødvendig.

Når leder i Trysil menighetsråd skriver til arbeidsgruppen at han vil informere eget menighetsråd om utviklingen i saken, må vi formode at han faktisk har gjort dette.

Trysil menighetsråd, gjennom sin leder og ikke minst sognepresten, har vært sentrale deltakere i arbeidet med å kjøpe Misjonshuset, disponering av arven og opprettelsen av stiftelsen. Både i arbeidsgrupper, ad-hoc-utvalg og interimstyre i stiftelsen.

Alle vedtak i fellesrådet i prosessen har vært enstemmige.

Det ser ikke ut for at det på noe punkt har fremkommet motforestillinger eller vært dissens i de vedtakene som er gjort.

Trysil menighetsråd har vært godt representert gjennom hele prosessen, det være seg vurdering av erverv av Misjonshuset, bruk av arven, anbefaling om opprettelse av en stiftelse, og ikke minst utarbeide vedtekter for stiftelsen.

Det er ikke grunnlag for å hevde at fellesrådet, fellesrådets leder eller kirkevergen på noe punkt frem til og de første årene etter opprettelsen av stiftelsen, har hatt grunnlag for noen annen forståelse enn enighet og tilslutning til de forslagene som er fremmet eller avgjørelsene som er tatt.

Med den representasjonen som Trysil menighetsråd har hatt i prosessen, vil det i tilfelle være et internt anliggende i Trysil menighetsråd dersom formidling av informasjon eller evt. forankring av beslutninger, ikke oppleves tilfredsstillende. Fellesrådet kan ikke klandres for dette. Menighetsrådet har vært involvert og inkludert i prosessen utover det som strengt tatt er gitt av kirkeordningens bestemmelser om rolle- og ansvarsfordeling.

Bruk av arven

Slik testamentet er formulert, er det på ingen måte åpenbart at fellesrådet kunne disponere midlene slik det er gjort. Dvs. til erverv av Misjonshuset.

Det er fellesrådet som er ansvarlig for å disponere arven innenfor de kriterier som er gitt i testamentet.

Det vil av og til være behov for tolkning av testamenter og hvordan rammer og kriterier skal forstås. Det er naturlig da å henvende seg til testamentsfullbyrder, som representerer testator, dvs. den eller de som har skrevet testamentet og som etterlater seg arven.

At det er tolkningsrom, kan generelt gi plass til flere meninger om de beslutninger som tas, både i ettertid og av andre enn de som tar beslutningen. I dette tilfellet er det fellesrådet som forvalter midlene som arving, og det er ingen andre (f.eks andre livsarvinger) som kan ha krav i boet. At noen i etterkant skulle mene noe annet om tolkning og disponering av arven, kan ikke i seg selv ugyldiggjøre vedtaket som er gjort. Vedtaket er fattet av rett organ (fellesrådet) på grunnlag av en avklaring med testamentsfullbyrder, og det er vanskelig å se hvordan fellesrådet skulle kunne komme nærmere en bedre avklaring på noen annen måte. Testamentsfullbyrder har i ettertid gjentatt sin avklaring, og også tilføyd at å opprette en stiftelse på det grunnlaget som er gjort må være i tråd med testamentet.

Trysil menighetsråd er i kraft av sin rolle og sitt ansvar for rettssubjektet Trysil Sokn etter kirkeordningen ikke i posisjon til formelt å angripe Trysil kirkelige fellesråds disponering av arven.

Oppløsning av stiftelsen

Det har vært påstått at stiftelsen kan oppløses og at midlene gjennom en oppløsning kan tilbakeføres. Bl.a. hevdet Trysil menighetsråds leder i møte 17.03.2025 at dette kunne gjøres "*dersom dere vil*".

Spørsmålet om oppløsning av stiftelsen er grundig gjort rede for i notatet "*Stiftelser*" med undertittel "*Hva om oppretteren angrer og ombestemmer seg? Kan stiftelser oppheves. Eller: kan vi legge ned Trysil kirke- og kulturstiftelse og få igjen pengene?*"

Uten å gjenta hele dette notatet her, er det viktig å peke på noen viktige forhold når det gjelder stiftelser:

Selvstendighetskriteriet ved en stiftelse, innebærer at det ikke er opp til oppretteren (dvs. fellesrådet) å oppløse en stiftelse. Det handler ikke om da om fellesrådets vilje til å få til dette, men om helt grunnleggende lovfestede krav til stiftelser. De er selvstendige, og svarer ikke for noen eier eller den som har opprettet stiftelsen.

En konsekvens av selvstendighetskriteriet for stiftelser, er utdelingsforbud av midler fra stiftelsen tilbake til oppretteren. Dette gjelder avkastning så vel som overskuddslikviditet ved evt. oppløsning av stiftelsen. Dersom Trysil kirke- og kulturstiftelse skulle oppløses og det er overskuddslikviditet etter avvikling, kan ikke denne deles ut til fellesrådet. Slik overskuddslikviditet må gå til noe som stiftelsen etter sitt formål ellers kunne støtte, eller til et allmenntillegget formål dersom stiftelsens formål ikke er mulig å støtte.

Stiftelsestilsynets mandat er å føre tilsyn og kontroll med at forvaltningen av stiftelser skjer i samsvar med vedtektet og stiftelsesloven. Det er *ikke* stiftelsestilsynets oppgave å vurdere i etterkant om opprettelsen av stiftelsen ble gjort rett eller om kapitalen som oppretteren stillet til rådighet for stiftelsen kunne disponeres slik. Stiftelsestilsynet vurderer om stiftelsesdokumentene ved opprettelsen tilfredsstiller kravene i stiftelsesloven, og vurderer ikke - som i dette tilfellet - om en arv disponeres iht. testamentets bestemmelser. Det er et privatrettslig anliggende utenfor stiftelsestilsynets kompetanse.

Stiftelsestilsynet kan heller ikke av eget initiativ oppløse en stiftelse hvor kriteriene for oppløsning etter loven ikke foreligger, eller hvor oppløsningskompetansen etter vedtektene ligger hos styret (hvilket det gjør i dette tilfellet).

Utfra fellesrådets vedtak om å kjøpe Storvegen 11, opprette en stiftelse til dette, og ikke minst det formål som fellesrådet angir, er det ikke ønskelig å oppløse stiftelsen. Snarere bør det være i fellesrådets interesse så langt mulig å støtte opp om stiftelsen og bruke huset til det tiltenkte formålet. En oppløsning vil innebære for det første at huset selges slik at det behovet og den muligheten som fellesrådet har beskrevet for huset, tapes. For det andre tapes også den kapitalen som fellesrådet har stilt til disposisjon, i og med at det ikke er noen mulighet for tilbakeføring av denne til fellesrådet. Det vil mao. innebære at 1,5 mill er bortkastet og at huset ikke lengre er tilgjengelig.

Kirkefond

Det er redegjort grundig for kirkefond i notatet "Kirkefond etter kirkeordningen § 21".

Kort oppsummert er ikke arven etter Flendalen/Granheim å anse som kirkefond etter kirkeordningen § 21. Kirkefond i denne sammenhengen er knyttet til helt andre formuesordninger for finansiering av drift og vedlikehold av kirker.

Med mindre det er helt særskilt bestemt, forvaltes ikke hverken bundne eller ubundne fond på egne rentebærende plasseringer, men er betegnelser på regnskapsmessige konti i balansen.

Det er ikke grunnlag for Trysil menighetsråds krav om rentebærende forvaltning og godskriving av renter fra arvefondet.

Finansiering av kjøpet av Storvegen 11

Hovedinntektskilden til Trysil kirkelige fellestråd er årlig rammeoverføring fra Trysil kommune ifbm. budsjettvedtak. Denne overføringen er lovpålagt, jf. Trossamfunnsloven § 14 annet ledd:

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Fellestrådetts frie, oppsparte midler bokføres i et ubundet disposisjonsfond. Slike midler er i all hovedsak bygget opp gjennom mindreforbruk av rammeoverføringen fra kommunen, hvor formålet er gitt i loven. Å erverve et hus slik som Storvegen 11, kan vanskelig tillates innenfor formålet til den kommunale rammeoverføringen uten risiko for å utsette seg for betydelig kritikk fra politikere og administrasjon.

Andre bundne fond i fellestrådetts balanse har formål knyttet til seg som gjør det uaktuelt å bruke midler fra disse.

Når fellestrådet først var enige om at å erverve Storvegen 11 er et gode og vil gi muligheter til å fylle et definert behov, var det i realiteten ingen andre mulige kilder til egenkapital til ervervet enn fra arvemidlene fra Flendalen/Granheim. Ervervet ville neppe latt seg gjennomføre uten.

Det har vært diskusjoner om å "fylle opp" igjen det bundne fondet i balansen som utgjør arvefondet, helt eller delvis med de midlene som er hentet herfra og gitt til stiftelsen. Dersom kapitalen ellers finnes, er en slik disponering *regnskapsmessig* sett forholdsvis enkel ved overføring fra ubundne disposisjonsfond til det bundne arvefondet. Det vil slik sett dreie seg om et enkelt budsjettvedtak i fellestrådet.

Men *økonomisk* vil det ha samme virkning som om fellestrådet brukte av rammeoverføringen fra kommunen og tilførte dette stiftelsen direkte. Det vil antakelig ikke være mulig, og i hvertfall gjenstand for berettiget kritikk fra kommunen.

Stiftelsen er opprettet og Storvegen 11 er kjøpt med det som i realiteten var den eneste kapitalen som fellestrådet kunne disponere til dette. Å omgjøre fellestrådetts vedtak om finansiering (dvs. gaver til stiftelsen) ved å omdisponere i etterkant, anses for å være utelukket siden det da i realiteten vil innebære å bruke offentlige midler (rammeoverføring fra kommunen) som gave til en stiftelse.

Kirkedemokratiet, vedtaksorganer og folkevalgtrollen.

En del av korrespondansen og kommunikasjonen fra Trysil menighetsråd fra 2023 og fremover, ikke minst i media, gir grunnlag for noen oppklaringer og presiseringer i forhold til folkevalgtrollen og kirkedemokratiet:

Fellestrådet er et organ sammensatt av én representanter fra hvert menighetsråd, valgt blant menighetsrådenes faste medlemmer for fire-årsperioden ved konstituerende møte i hvert menighetsråd, en geistlig representant oppnevnt av biskopen, og en representant valgt av kommunestyret. Fellestrådetts leder og nestleder velges blant fellestrådetts faste medlemmer hvert år.

Menighetsrådene kan ikke binde eller instruere sine representanter i avstemminger i saker som skal opp i fellesrådet, men det er vanlig at menighetsrådet drøfter viktige saker som fellesrådet behandler, før møte i fellesråd.

Fellesrådssaker skal vanligvis ikke behandles i menighetsrådene først, men menighetsrådets representant i fellesrådet kan orientere menighetsrådet og få synspunkter på aktuelle saker dersom det er ønskelig. Det er viktig å holde klart for seg hvilke saker som etter kirkeordningen hører inn under de to organene som begge representerer soknet. Samtidig bør de to organene ha godt kjennskap til hverandre, for å få til et godt samspill og for å unngå unødvendige gnisninger. (Jf. virksomhetsreglene § 11).

Fellesrådet treffer sine vedtak i møte. Dette er et grunnleggende prinsipp at beslutninger tas i et formelt møte.

De vedtak som blir kritisert i korrespondansen fra Trysil menighetsråd, er gjort av et folkevalgt organ, nemlig fellesrådet i forrige valgperiode (2019-2023), et kollegium som er avsluttet ved konstituering av nytt fellesråd høsten 2023. Flere av de som satt i dette fellesrådet, er gjenvalgte representanter i det nåværende fellesråd, uten at det har betydning i denne sammenhengen.

Det er grunn til å presisere at disse personene ikke svarer som enkeltpersoner og representanter for de vedtak som er gjort i det forrige fellesrådet. Man kan gjerne være uenig i et vedtak et organ har gjort (nåværende eller tidligere), men evt. gjenvalgte medlemmer utgjør ingen motpart eller parti som kan angripes for eller svarer for de tidligere vedtakene, i eller utenfor møte i nåværende fellesråd. Tidligere vedtak kan ikke oppheves, men nye vedtak kan selvsagt gjøres. (Et vedtak gjelder inntil et nytt vedtak er gjort). Slike nye vedtak må likevel forholde seg til det handlingsrom og den realitet som foreligger i dag.

Et fellesråd er et vedtaksorgan. Det vil si at de som sitter i fellesrådet, sitter der for å fatte vedtak. Hvert medlem i fellesrådet er ansvarlig for egen votering i en sak, og for å sørge for å sette seg inn i den saken som skal behandles. Opplever man at saken ikke er tilstrekkelig opplyst, er man selv ansvarlig for å stille de spørsmål som er nødvendig for å oppklare saken. Evt. kan et flertall sende saken tilbake til ny utredning (utsettelsesvedtak). Et vedtak hviler dermed på premisset om at hvert enkelt medlem i fellesrådet for det første anser seg tilstrekkelig opplyst i saken, og for det andre at flertallet av de voterende er enig i vedtaket (evt. alle ved enstemmige vedtak). Er man uenig i innstillingen til vedtak, kan man stemme i mot, evt. fremme et alternativt forslag.

Konklusjon

Etter både kirkeordningen og skifteattest er det Trysil kirkelige fellesråd som er tilgodesett arven på vegne av Trysil sokn, som eier kirkebygget Trysil kirke.

Trysil menighetsråd er informert om at det er gitt en arv til Trysil kirke. Utfra epost fra leder i Trysil menighetsråd i mars 2020, må vi gå ut fra at menighetsrådet også er informert om hva som skjer, dvs. kjøp av Storvegen 11 og finansieringsmulighetene for dette.

Trysil menighetsråd har gjennom sin leder og sin sogneprest deltatt i alle steg i prosessen fra forslag om kjøp av Storvegen 11, til kjøp blir gjennomført og stiftelse opprettet. Dette er en deltakelse og involvering som er langt utover det andre menighetsråd har hatt, som er begrenset til hva som er behandlet i fellesrådets møter.

Det er oppsiktsvekkende at de som har deltatt aktivt i kjøpet av Misjonshuset, vurderingen av bruk av arven og opprettelsen av stiftelsen, stiller seg i spissen for å etablere en konflikt med det nåværende fellesråd på bakgrunn av vedtak og prosesser se selv har vært sentrale i.

Det har ikke på noe punkt, fremkommet motforestillinger, hverken mot kjøpet, bruk av arven eller opprettelse av stiftelse. Vedtakene i fellesrådet har vært enstemmige.

Trysil menighetsråd og Trysil kirkelig fellesråd er organer som begge representerer det samme rettssubjektet: Trysil sokn. Det betyr at begge organer henter sin rettslige handleevne fra soknet, og kan ikke fremme rettslige eller økonomiske krav mot hverandre.

Det foreligger ikke grunnlag for de påstandene eller kravene Trysil menighetsråd har fremmet i sin korrespondanse overfor Trysil kirkelige fellesråd, direkte eller gjennom advokat, eller i møtereferat i menighetsrådets arbeidsutvalg.

Bruk av arven var i realiteten den eneste måten Trysil kirkelige fellesråd kunne finansiere et kjøp på, uten å komme i berøring med midler fra offentlig (kommunal) rammeoverføring.

Anklagene fra Trysil menighetsråd er delvis rettet mot enkeltpersoner for de beslutninger som er foretatt i et enstemmig organ i forrige periode. Dette er uriktig og belastende for de det gjelder, og hører ingen sted hjemme. Det er grunn til å ta tydelig avstand fra slike anklager. Dette fremmer ikke motivasjon og rekruttering til frivillige verv i kirken, men undergraver vår rolle i samfunnet, arbeidsmiljøet og rekruttering.

Sak 18/25 Høringsuttalelse forslag om vedtektsendringer Trysil kirke- og kulturstiftelse

Vedlegg

- Forespørsel om uttalelse vedr. omdanning av Trysil kirke- og kulturstiftelse
- Styrets innstilling til omdanning (vedtektsendringer) med begrunnelse 19.01.2025
- Forslag til endrede vedtekter

Kirkevergens innstilling

Trysil kirkelig fellesråd mener at stiftelsens formål fyller et behov, og ønsker selv å bruke Storvegen 11 til sine behov.

På denne bakgrunn ønsker Trysil kirkelig fellesråd å beholde retten til å utnevne én plass i styret i stiftelsen, slik at god kontakt mellom oppretter og stiftelsen beholdes.

Arbeidsutvalgets innstilling:

Bakgrunn

Se vedlagte forespørsel fra Trysil kirke- og kulturstiftelse.

Vurdering

Utfra styrets begrunnelser for å endre vedtektene, bør oppretteren, dvs. fellesrådet slutte seg til disse, med ett unntak: Fellesrådet bør fortsatt opprettholde en god kontakt med stiftelsen og stiftelsens styre. Så langt har dette vært gjort ved at både kirkevergen og et medlem fra fellesrådet har hatt plass i styret. Dette kan løses enklere, ved at fellesrådet har *rett til å utpeke* en styreplass i stiftelsen. Dermed står fellesrådet friere til å velge sin representant til stiftelsesstyret, siden det da ikke lengre er avgrenset til et medlem fra fellesrådet. Det kan også være kirkevergen, eller andre. Hovedsaken er at fellesrådet har en rett til å utpeke, og at man finner en person som er motivert og bidrar med den kompetansen som styret til enhver tid behøver.

Konklusjon

Fellesrådet kan slutte seg til de foreslåtte vedtektsendringer, men ønsker å beholde retten til å utnevne én styreplass i stiftelsens styre.

Sak 19/25 Valg av leder og nestleder til Trysil kirkelige fellesråd

Vedlegg

ingen

Kirkevergens innstilling

Saken fremlegges uten innstilling

Bakgrunn

Iht. virksomhetsreglene §1 pkt. 3, velger fellesrådet leder og nestleder årlig, normalt i godt tid før årsskiftet.

I fellesrådets møte 10.12.2024 i sak 49/24 gjorde fellesrådet følgende enstemmige vedtak:

Valget utsettes til mars 2025.

Dette på bakgrunn av å beholde kontinuitet i en krevende periode med flere viktige saker som skulle håndteres fremover.

Det er ikke gjennomført fellesrådsmøte i mars hvor det har vært mulig å gjennomføre et slikt valg, slik at dette må gjøres nå.

Konklusjon

Fellesrådet gjennomfører valg på leder og nestleder. Valget bør gjelde frem til neste ordinære valgtidspunkt, dvs. november/desember 2025.